

АМЕРИКАНСЬКА СИСТЕМА Є СПІЛЬНОЮ СПАДЩИНОЮ ВСІХ АМЕРИКАНЦІВ, КАЖЕ РУЗВЕЛТ

НЬЮ-ЙОРК. — Републіканці, які відпали від партії й ринулися поперек кандидатуру Рузвельта, адштували в Метрополітен Оперу Газу переламувати борче віче, на якому Рузвельт виступив велику орацію. Говорив критикуючи у своїй промові Гуверера за те, що якийсь наряд катастрофи на випадає, якби демократи прийшли до влади. Рузвельт казав, що президент поступає не по американськи, коли зв'язує з собою і з горсткою своїх урядовців, у Вашингтоні монополію на одинокі справедливості й територію американської системи правління. «Ота система, говорив Рузвельт, не є власністю одної партії, але спільною спадщиною всіх Американців, а так як це, то наряд доведе, що Рузвельт покинувся теж на бунт президента Куліджа, котрий сказав у своїм часі, що партія не повинна бути довше при владі, коли не є висловом волі народу».

ПОНАД 200,000 ЛЮДЕЙ ВИТАЮТЬ РУЗВЕЛТА В НЬЮ-ДЖЕРСІ.

НЬЮ-АРК. — Говорив Рузвельт, говорив в Нью-Арку і в Джерсі Сіті дуже коротко, але це дало нагоду яким 200,000 людям зробити йому величезну орацію, яку заархивував мейор Гейт.

ІОНГ ЗА ЛІБЕРАЛЬНУ ВЛАДУ.

НЬЮ-АРК. — Овен Д. Іонг, банкір і промисловець, відомий з укладу репараційного плану, заявив за вибір Рузвельта президентом. Казав, що ця біда з републіканською партією, а особливо з Гувером є та, що вони не мали жодної програми, певних принципів, а завжди хиталися, раз в одну, а другий раз в другу сторону. Тим дається пояснити те, що захоплювали фермерів до збільшення зарплати, а зараз ухвалювали високі ціни й убивали американський експорт.

Америка, говорив Іонг, потребує тепер зміни, себто нової, ліберальної політики.

ЛІМЕН ВПРАВДУЄ СЕБЕ ЗА БАНКОВИЙ КРАХ.

НЬЮ-АРК. — Полковник Лімен, кандидат на губернатора ньюйоркського штату, виправдує себе з краху свого контркандидата, полковника Доневана, републіканця, в справі краху «Банк оф д-Ю-найт Стейтс». Він казав, що це є нечесний закид, бо він ратував, як міг, і вложив до «Сіті Трост Компані» своїх власних \$1,000,000, щоб ратувати депозиторів, і ті гроші втратив.

20,000 ЛЮДЕЙ СЛУХАЛИ ТОМАСА.

НЬЮ-АРК. — Величезна галя «Медисон Сквер Гарден» була знову виповнена виборцями, тим разом соціалістами, котрі прийшли послухати Нормана Томаса, соціалістичного кандидата на президента. Томас доповідав, що тільки соціалізм може розв'язати важкі економічні проблеми. Він заявив теж за данину на капітал, щоби в той спосіб покрити державний дефіцит і обектифікації податки.

Томас слухали в галі понад 20,000 людей, а ти-сячі прислухувалися бесіді надворі, де були уставлені голосники.

НЕБУВАЛИЙ СПАД ЦІНИ НА ПШЕНИЦЮ. ВАШИНГТОН. — Ціна пшениці спала нижче 42 центів за бушель. Такого явища не пам'ятає ціла а-мериканська історія. Ціна та є тепер нижча від ціла, яке наложено на ввіз пшениці з чужих країв до Америки.

ДЕНЬ ПОДЯКИ І ПЕРЕМІЯ.

ВАШИНГТОН. — Президент Гувер видав прокламації, якими назначив день 11 листопада Свя-теном Перемії, а день 24 листопада Днем Подяки.

ВІДГРОЖУВАВСЯ З НУЖДИ.

БОСТОН. — Місис Девіт Мор, мати жінки Ліндберга, одержала кілька листів з домаганням допомоги і з погрозами. Детективи відкрили, що ті листи писав Чарльз Джокрі, літ 55, безробітний тес-тє, батько 9 дітей. Сам прокуратор не знав, як по-ставитися до того анидаку. Джокрі заявив, що він на ділі не думав нічого злого вчинити місис Мор, а до написання листів змусила його крайня нужда.

ЗЕМ'ЯТРУС У САН-ФРАНСИСКО.

САН-ФРАНСИСКО. — Зав'язаво гостре потре-сення землі в околиці Паль-Альто, де знаходиться резиденція президента Гувера.

ВІД ЛІНІЯ СТАЛО 1,000,000 БЕЗРОБІТНИХ МЕНШЕ.

ФІЛАДЕЛФІЯ. — Секретар торгівлі подав міс-цевим бізнесменам, що все їде до ліпшого, бо звіт департаменту праці виказує, що від лінії зменши-лося число безробітних на один мільон.

ЗАПОВІДАЄ ЛІПШЕ ЖИВНО В ЗИМІ.

ВАШИНГТОН. — Метью Вол, заступник пре-зидента Американської Федерації Праці, заповідає, що в грудні переїде в конгресі ухвала за введення 2,75 процентного податку.

ФІЛАДЕЛФІЯ НЕ ДОПІ. САЛА.

З 13 найбільших міст оди-нока Філадельфія виказує мен-ше число зареєстрованих до-господування в порівнянні з 1928 роком.

ДЕНЬ ЛЕТУНІСТВА В БЕР-ЛІНІ.

(УПІ) В неділю, 2 жовтня, відбувся в Берліні день лету-нства. В ньому взяли участь 100 літаків, що показували публі-ці різні штучки в повітря, як поодинокі так і групами. Розходилися при цьому голо-вно про проваганду летунства між публікою. Видів нараху-нувалося на 100 тисяч, хоч, щоправда, всі стояли поза о-гороженню, бо вступ був мож-ливіший високий, як на ниніш-ні часи. З одного великого лі-така вискочили пів нараз 6 людей з легкомислами і злеті-ли на землю. Інші робилива-ли летючки з написами для всіх і всіх, що так колись мо-жуть падати боком з ворожих літаків на спокійних Берліні-цях. Наслідки бунтів тоді зовсім іншими ніж від невинних ле-тунчиків. Це був також рік пропаганди воєнної оро-рони, якої можливо чи не найбільше зі всіх дє-жєв бракує Німцям. Їм усе це заборонене Вераєм. Оста-тньою точкою був імпровізова-ний напад літаків на один ве-ликій завод. Страшні наслідки дають малювати образ буду-чої війни. При цьому прихот-но на думку наше положен-ня. Зовсім певно будуча війна буде розгратився на наших землях. А чи ми до неї підго-товані? Чи думається в нас-наз воєнну оборону? За нас думають наші сусіди, але як вони думають про це, вся-кому видно.

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ ГОСПО-ДАРСТВО.

(УПІ) На німечком книж-ковому ринку появилася про-господарку большевизму нова книжка, видана д-ром Добер-том у Кенігсбергу. В цій книжці списали свої вражіння 16 спеціалістів, що побували довший час у Світах, щоби в той спосіб дати повний об-раз комуністичної дуже запу-таваної господарки. Про держа-ви фінанси пише сам д-р До-берт: про гроші, кредит і бан-ки Митком Кемпбо, кореспон-дент «Ді Ню Йорк Таймс», про планове господарство Ген-рі Чемберлен, кореспондент «Крісен Саєнс Монітор»; про організацію большевизмиче-го господарства д-р Йонас директор німеческих торгів. Далше розповідають там В. Юст, кореспондент «Кельнше Цайтунг», директор Вілкс-ман, професор Ангаген, інж. Салер, аступник бюро Воєн-на Релігтон, Сеса, кореспон-дент римської газети, «Трибу-на» і інш. Книжка наданчій-но цікава і навіть для того, як не зорієнтуватися про боль-шевицьку господарську систе-му, при умові, що він уважає має повниту про господарку.

РУМУНІЮ ОШУКАЛИ НА 29 МІЛІОНІВ.

Вісцелардас Некулеску-Рів-а обличчя уже жовку, як за-помяно державі при за-помяно кораблів в Італії. Він стверджує, що при замов-ленню на суму 47,400,000 лєв Варшави, а робить це з під-показу румунської держави за-те, що Лорі відлучився з військом, вона дістала вря-та більше ніж половину цієї суми, але не може злетіти. В-ні суми, то є на 29 мільйонів лє-віа.

ЗАЛЕСЬКИЙ УСТУПИВ.

Поліський міністер справ закордонних, Залеський, усту-пив зі свого становища. Він був міністром шість років. Йо-го місце змінив полковник Бен-я, права рука Главушського, який разом з Главушським пере-вів справу «пашіфікації» Га-лічини та «виборів» до союму, коли всі опозиційні кандидати були арештовані та послані до Береста й інших в'язниць.

ОЛЕНА ПОРОЗУМІЛАСЯ З РУМУНСЬКИМ УРЯДОМ.

Між розведеною королевою Оленою та румунським уря-дом наступило порозуміння. Олена зможе приїздити до Ру-мунії на відвідини свого сина, коли лише скочить, а син буде визданий, що року на місяць до неї до Швайцарії.

ТІСНІ КАРІ В НІМЕЦЬКИХ ШКОЛАХ.

Шкільні власті в Гаумбурзі видали розпорядження, що-бально стосувати тісні карі у школах супроти школярів, які проваляють шпурт брех-ливості, лінстват або немо-слух, часто тікають зі школи або є нечесними. Не вільно бити в голову. Жодний випа-док тісної карі треба запи-сувати в каталогах.

ОРИГІНАЛЬНА ЦІМСТА ОБИ-ДЖЕНОГО КУПЦЯ.

До варшавського прокура-тора зголосився онді жидів-ський промисловець, Жигмонт Лорі в Варшаві, й заявив йому, що він вікмо часу його переслідує банди шпантаж-истів, які не хочуть матеріаль-ністів, але темничні переслі-дувачі користують а наймен-шої нагоди, щоби йому док-учити.

Ця добу дзвонять до нього телефону, а коли він виїжджає з Варшави, присилають йому лямпуку деші, вренці за-в'язують у Варшаві й у про-вінційних фабриках в Йо-ні імені різних товарів. Багато фабрик присилають йому за-писуляючи товари на тисячі шпін, а одна фабрика присла-ла йому 200 револьверів.

Перед тижнем кілька-крас добродійних товариств дістали повідомлення, підпи-сання Лорі, що нібито він валантував у Мунші баль на добродійні цілі й просить прислати йому переказ, щоби він міг вислати 500 злот.

Про кільках днів 150 товариств прислали йому листи з подя-кою і переказами, а кількана-кількість делегатів християнсь-ких і жидівських добродійних то-вариств прийшли особисто по-дякувати йому. А три товари-ства запобігли, що підуть на су-дова дорозу, якщо Л. не від-дасть грошей.

Перед тижнем в одній вар-шавській часотці було ого-лошено, що бухгалтерії й машиністи мають зголосити по посладі до дому Л. при вулиці Вільшеї. І зголоси-лися — 2,000 осіб.

Темничні переслідувачі по-казували теж найвишшим вар-шавським діарів до Л. і о-коді приїхало до його мешканця його ратуючого потягів і до-ва визначити гінекології.

Слідство виявило, що тим о-ригінальним переслідувачем є шла до війни й скочила з т-рєного поверку. Тяжко рече-но, що Лорі відлучився потім, що ів ушкоджено румунську державу за-те, що Лорі відлучився з військом, вона дістала вря-та більше ніж половину цієї суми, але не може злетіти. В-ні суми, то є на 29 мільйонів лє-віа.

УКРАЇНСЬКА ГОДИНА НА РАДІО В ФІЛАДЕЛФІ.

Українські діти Наталія (4-літня) і Ярослав (11-літній) Шиманські сплатитимуть на радіостанції WCAU українські пі-сні в неділю, 6 листопада, між 11 й 12 годиню дня.

П'ЯНАТНАЦЬ ЛІТ ЗА ВБИ-СТВО МУЖА.

В березні ц. р. лава прися-глих у самбірському суді звільни-ла 10 годинців Ану Топоро-вич і її двох спільників, дитя-чу і слугу з Лузка Горішнього, за вбивство свого чоловіка. Однак трибунал записав вер-дикт присяглих, бо в міжчасі викрили, що на лаву прися-глих впливали в цім напрямі, у висліді чого арештовано кіль-кох суддів присяглих і родичу обжалованої, які пронес за перекутство (голосна афера) відбувся ще в червні й ще не скінчився. 12 і 13 вересня від-булася друга розправа проти Топоровичів. Лава прися-глих 12 голосами потвердила її винув, у висліді чого трибунал засудив Топоровичеву на 15 літ тяжкої тюрми, її дошку на 6, а слугу на 8 літ. Оборона внесла касацію.

ЗІМЛІВ З РАДОСТІ.

Слуга лодзького рабана, Шауа Давидович, дістав від американського консуля лист-во, з якого довідався, що Йо-го померший братанок заби-в його 75 мільйонів доларів спадщини. Прочитавши це, Давидович з радости зімлів, і з трудом привернув його до громадськості. Висловив виріве-щення він до Америки по спад-щину.

РЕКРУТИ І НЕПИСЬМЕН-НІСТЬ.

(УПІ) Вже давно давно го-вориться вкосо, що в Світах нема неписьменних. Тимчасом показується, що асєктики во-ни є і що їх відсоток досить великий. «Комуніст» з 27 ве-ресня ц. р. пише, що серед робітників у Харкові поведе-но роботу в напрямі ліквіда-ції неписьменності та мало-письменности. Навчанням о-хочено 180 неписьменних і 2,620 малописьменних. Лікне-ні закінчили 689 осіб. І як віри-ти совітській пресі та її даним? («Комуніст» з 27/9. 1932).

ПРОЄКТИ БЕЗ КІНЦІ.

Большевицький комісарі-ат румунський ухвалив проєкт го-динів й експлуатації собак. Тепер є в РСР-і коло 25 ві-ліонів псів, що можуть бути, як об'єктами большевиць-ких статистиків, з мільйонів кг. шер-сті. Проєкт передбачає органі-зацію 200 псів розплоду о-собок і вбудувати не лише собак і будувати, але й залда то-го, щоби стереті і всі ріди-ні колекції перед крадіжками дерев у перші, а збіж в д-риву.

СКОЧИЛА З ВІКНА, БО СНИ-ЛОСЯ ІЙ, ЩО МОЖЕ ЛІТАТИ.

У Відні трапився такий ви-падок: 13-літній гімназіалка у-чениця Марія Фрунх спала в своєму матір'ю в одній кімнаті. Нагоду біля 12 години віно-ні димина стала з ліжка, літа-ти і шла до вікна й скочила з т-рє-ного поверку. Тяжко рече-но, що Лорі відлучився потім, що ів ушкоджено румунську державу за-те, що Лорі відлучився з військом, вона дістала вря-та більше ніж половину цієї суми, але не може злетіти. В-ні суми, то є на 29 мільйонів лє-віа.

ЗАГАЛЬНИЙ СТРАЙК РОБІТНИКІВ БЕРЛІНСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

ФАШИСТИ-ГІТЛЕРІВЦІ І КОМУНІСТИ КЕРУЮТЬ СТРАЙКОМ. СТРАЙК ВИБУХ ПРОТИ ПОСТА-НОВИ РОБІТНИЧОЇ ЮНІ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Несподівано застрай-кували всі робітники міського транспорту. Берлін лишився без комунікації, а сотки тисяч людей зму-шені були йти до праці пішки по кількадесять кі-лометрів. Спинився рух автобусів, трамваїв, під-земної залізничної й т. п. Робітничі юнія заявили проти страйку, але робітники вийшли зпід контролю.

Формально страйк розпочався як протест проти зниження платні робітникам на три центи на день, а в дійсності страйк організували комуністи та фа-шисти як політичний протест проти уряду фон Па-пена. Фашисти видали відозву, в якій заявляють, що вони провадять страйком, бо не хочуть допус-тити, щоб уряд фон Папена обнижував платню ро-бітникам нижче рівня китайських робітників «кум!».

Тесаме зробили й комуністи. Ці дві партії, яких члени кожного разу при зустрічі стріляються і рі-жуться між собою, тепер беруть новими виборами до парламенту разом виступають проти уряду. Му-ніципальна влада заявила, що коли в означений не-речення робітники не вернуться до своєї праці, во-на всіх їх звільнить і набере нових.

Змобілізовано поліцію для підтримання спо-кою й порядку в місті. Торговельне життя в столиці зазмерло й вулиці спорозніли.

ПОЛЬСЬКИЙ БУДЖЕТ МАЄ ВЕЛИКИЙ НЕДОБІР.

ВАРШАВА (Польща). — Міністер фінансів, За-вадський, подав на затвердження союму державний бюджет, зведений з дефіцитом на 40,000,000 доларів. Міністер каже, що цей дефіцит він сподіваеться покрити з резервових фондів та при допоміж обмеження деяких витрат, передбачених бюджетом. Загальний розхід по бюджеті обчислено на 272 мільйонів доларів, а прихід — на 232 мільйони. Майже 100 мільйонів доларів витрат призначено на утриман-ня армії.

Коли до цього додати інші адміністративні та поліційні видатки, то вийде, що майже всі держав-ні доходи Польщі йдуть на утримання уряду та на закріплення панування Польщі на «кресак». Урядова преса пише, що загальна світова ситуація тепер та-ка, що вимагає від Польщі найбільшої уваги до армії.

ДОПОМОГА АНГЛІСЬКОМУ ХЛІБОРІВСТВУ.

ЛОНДОН (Англія). — При допоміж уряду утворила-ся величезна кооперативна організація для збуту продуктів хліборобства в нутрі британської імперії. Завданням цієї кооперативної буде продавати фар-мерські продукти безпосередньо населенню без-печуки невелику надбавку поверх вартості виробу продуктів, як заробіток для фермерів.

Цим способом сподіваеться уможливити фар-мерам ведення їх господарств без страт, які вони тепер мають, а населенню Британії мати продукти першої якості по можливо низькій ціні. Коопера-тивна має в своєму розпорядженню величезні капіта-ли й уже розпочала свою працю.

В платі послів остаточно затверджено прото-коли отавської конференції, які регулюють у нутрі імперської торгівлі та забезпечують Британію від чужинського «домпінгу».

ЕРІО ПРОТИ ГУВЕРОВОГО ПЛАНУ ОБЕЗ-ЗРОБНЕННЯ.

ТУЛЮЗА (Франція). — На конференції раді-кально-соціалістичної партії, якої лідером є Еріо, він заявив, що план президента Зауначних Держав Америки, Гувера, зменшити на одну третину узо-броєння всіх країн і встановити контроль дальшого зброєння, для Франції не підходить. На думку Еріо-та, цей план лише Францію на ласку її сусідів.

З лівої сторони конференції Еріота гостро скритикували. Лідер лівої опозиції, заявився за план Гувера, а разом з тим за повне знесення між-народних воєнних боргів та репараций.

ЗА ОБМЕЖЕННЯ ЛЕТНІЦТВА.

ЛОНДОН (Англія). — Англія готує свій план на конференцію по обеззброєнню у справі зменше-ння й обмеження летунства. Англія думає запропо-нувати знижити всі воєнні важкі бомби, зменши-ти число менших боєвих літаків, взяти в кожній державі під міжнародно контролю комерційне лет-ництво та обмежити в левній квоті для кожної дер-жави скількись приватних літаків.

ЮГОСЛАВЯНСЬКИЙ УРЯД ПРЕЗИНТІВ.

БІЛГОРОД (Югославія). — Уряд на чолі з пре-мієром міністром, Скрічєм, зрезував. Скріч каже, що він уже перевів потрібну реконструкцію в дер-жаві й тепер, зі скріпленням урядової партії, він у-важє своє завдання виконаним.

Баладжин, посол у Берліні, старастся вплинути на те, щоби був утворений новий, більше ліберальний та демократичний уряд, який міг би примирити опозицію з колом.

ДОБРЕ І ТАНЕ РАДІО РЕКОМЕНДУЄМО ДЛЯ КОЖДОГО ФІРМИ

**ПРОДАЄМО ЗА ГОТІВКУ і НА СПЛАТИ ПО
ОДНОМУ ДОЛЯРОВИ ТИЖНЕВО.**
